

Vluchtroutes in woongebouwen vrijhouden van brandgevaarlijke objecten

AFWEGINGSKADER VLUCHTROUTES

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1 Actie ondernemen	4
2 Waar mag u deze objecten wel stallen?	5
2.1 Bergingsruimte binnen of buiten het gebouw	5
2.2 Stallings of parkeergarage	5
2.3 In de eigen woning	5
2.4 Gemeenschappelijke stallingsruimte	5
2.5 Buiten naast de woning	6
3 Maatwerk	7
3.1 Tijdelijke strijdige situaties	7
4 Meer informatie	8
Colofon	11

Inleiding

Dit afwegingskader heeft als doel om structuur en eenduidigheid te bieden aan brandweercollega's, verhuurders, beheerders of bestuurders van Verenigingen van Eigenaren met betrekking tot de afweging wat risicogericht wel en niet past binnen de regels uit de artikelen 6.15a en 6.23a van het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Hiermee wordt invulling gegeven aan de opdracht vanuit het netwerk Veilig bouwen en gebruik.

Dit afwegingskader richt zich specifiek op de stallingsproblematiek van scootmobielen en andere elektrische vervoersmiddelen en niet op de volledige wettelijke reikwijdte van beide artikelen.

Het gebruik van e-bikes, e-scooters, e-steps, fat-bikes en andere elektrische vervoersmiddelen is populairder dan ooit. Door de vergrijzing en het gebruiksgemak neemt het aantal scootmobielen toe.

Door de toename van elektrische vervoersmiddelen ziet de brandweer ook dat deze helaas steeds vaker betrokken zijn bij brand. Doordat deze vervoersmiddelen vaak gestald en opgeladen worden in de verkeersruimten (gangen) van woongebouwen, ontstaat hierdoor een steeds groter brandrisico.

Door dit toenemend brandrisico is de bouwregelgeving gewijzigd en wordt hierin nu - nog duidelijker dan voorheen - beschreven dat het verboden is om "brandgevaarlijke objecten te plaatsen in gemeenschappelijke verkeersruimten waardoor een vluchtroute voert."

Hieronder worden o.a. verstaan "meubilair, fietsen, scootmobielen, afvalstoffen, kratten en decoratie." Verkeersruimten moeten vrij zijn van ontstekingsbronnen, brandbare opslag en mogelijke obstakels zodat altijd veilig gevluht kan worden, personen kunnen worden gered en brand kan worden bestreden.

Brandgevaar van objecten in de vluchtroute ontstaat door:

- De brandbaarheid van het materiaal waarbij hitte en rook wordt veroorzaakt en de vluchtroute onbruikbaar wordt;
- De ontstekingsbron die sommige objecten zoals scootmobielen of acculaders kunnen vormen en/of;
- Het vormen van een obstakel in de vluchtroute die het vluchten, redden of bestrijden bij brand kan verhinderen.

1 Actie ondernemen

- **Woont u** in een woongebouw waarin brandgevaarlijke objecten in de verkeersruimten staan?
- **Bent u** verhuurder, beheerder of eigenaar en heeft u brandgevaarlijke objecten in de verkeersruimten staan?
- **Bent u** verhuurder, beheerder of bestuurder in de Vereniging van Eigenaren die een woongebouw beheer waarin brandgevaarlijke objecten in de verkeersruimten staan?
- **Bent u** medewerker van het gemeentelijk Wmo-loket en wijst u een scootmobiel als vervoersvoorziening toe?

Dan is het mogelijk dat hierbij deze regels worden overtreden, er brandveiligheidsrisico's ontstaan en u actie moet ondernemen. Vanwege het brandgevaar mogen e-bikes, e-scooters, scootmobielen en andere risicovolle objecten niet worden gestald in verkeersruimten van woongebouwen, ook niet als dit voor de mobiliteit of om andere redenen nodig is.

Het OVV rapport over de Flatbrand in Arnhem is de reden van de verduidelijking van de regelgeving. Tijdens deze brand op 1 januari 2020 kwamen 2 personen om het leven in een lift doordat een bankstel in de lifthal door vuurwerk in brand raakte. Een lifthal maakt niet altijd onderdeel uit van de vluchtroute van een woongebouw. Toch moet, met oog op dit incident, worden vermeden dat scootmobielen en andere brandgevaarlijke objecten in de lifthal worden geplaatst.

2 Waar mag u deze objecten wel stallen?

Vervoersmiddelen mogen niet meer gestald en opgeladen worden in een verkeersruimte waardoor een vluchtroute voert, ook als deze al langere tijd op die plek waren gestald. Hiervoor is misschien even tijd nodig of moeten er aanpassingen worden gedaan in of bij het gebouw om deze middelen buiten de verkeersruimten van het woongebouw toch veilig en droog te stallen. Welke mogelijkheden u hierbij heeft hangt af van de situatie van het gebouw:

2.1 BERGINGSRUIMTE BINNEN OF BUITEN HET GEBOUW

Voor veel vervoersmiddelen is het mogelijk deze te stallen en op te laden in een (aparte) berging van de woning. Het is hierbij van belang dat de ruimte van de berging of de gang naar de bergingen, met een brand- en rookwerende en zelfsluitende deur is gescheiden van de verkeersruimten van het woongebouw. Sommige bergingen zijn niet bereikbaar voor scootmobielen vanwege te krappe bochten. Onderzoek in dat geval of het mogelijk is om bergingen tussen bewoners te ruilen als er bergingen zijn die wel makkelijk bereikbaar zijn. Als er ruimte en toestemming is om een aparte fietsen- of scootmobielberging buiten het gebouw te plaatsen, dan heeft dit de voorkeur. Dit is een veilige stallingsplaats zolang deze berging niet op korte afstand van ramen en deuren staat en er geen kans op brandoverslag naar het gebouw kan plaatsvinden.

Het is soms lastig om te kunnen beoordelen of een scheidingswand met een deur brand- en rookwerend is uitgevoerd. Een gebouwbeheerder of bouwkundig specialist kan daarover adviseren.

2.2 STALLINGS OF PARKEERGARAGE

Als het gebouw is voorzien van een aparte stallings- of parkeergarage is dat in de meeste gevallen een veilige plaats voor het stallen en laden van e-bikes, e-scooters en scootmobielen. Zorg er hierbij voor dat deze middelen een vaste plaats krijgen en binnen de garage de vluchtroutes vrij blijven van obstakels. Zorg ook voor een vaste elektrische installatie (NEN1010*) voor het laden.

2.3 IN DE EIGEN WONING

Als de elektrische vervoersmiddelen in de eigen woning kunnen worden gestald is dat toegestaan. Het heeft niet de voorkeur dit in de gang te doen, vanwege het risico op brand in de woning. Daarom wordt geadviseerd het vervoersmiddel alleen in de eigen woning te stallen als hiervoor in de woning een aparte kamer is met voldoende ruimte. In de woning kan het laadproces goed in de gaten worden gehouden en worden gestopt zodra de accu vol is. Het advies is een extra rookmelder te plaatsen in de ruimte waar een elektrisch vervoersmiddel wordt opgeladen.

2.4 GEMEENSCHAPPELIJKE STALLINGSRUIMTE

Als er voldoende ruimte in het woongebouw aanwezig is (bijvoorbeeld in de entree- of lifthal, een bordes of een doodlopend stuk van een verkeersruimte), kan een aparte stallingsruimte (voor o.a. scootmobielen) worden gerealiseerd. Deze ruimte moet brand- en rookwerend worden gemaakt en de deur naar deze ruimte moet zelfsluitend zijn. Omdat hieraan verschillende technische eisen kunnen worden gesteld is het advies een plan voor zo'n ruimte op te laten stellen door een bouwdeskundige en dit vooraf voor te leggen aan de gemeente of brandweer. Ook is het advies om deze ruimte te voorzien van een rookmelder.

**De NEN1010 is de norm die betrekking heeft op ontwerp en aanleg van laagspanningsinstallaties in woningen en woongebouwen. De NEN1010 werkt daarmee op (brand)veiligheidsgebied preventief.*

2.5 BUITEN NAAST DE WONING

Buiten de woning op de begane grond of op een open galerij kan in sommige gevallen (vanuit een risicogerichte benadering en/of -advies) een vervoersmiddel worden gestald. Houd hier vooral bij scootmobielen rekening met de vrije doorgang voor het vluchten. Die dient minimaal 85 cm te zijn. Bovendien kan dit alleen indien in twee verschillende richtingen kan worden gevluht.

Daarnaast moeten deze middelen buiten worden gestald, maar niet naast een uitgang van een woongebouw of gebouw met woonfunctie, ramen of brandbare delen van de gevels.

Als er niet-brandgevaarlijke objecten worden geplaatst in verkeersruimten waardoor een vluchtroute voert moet er voor worden gezorgd dat altijd ten minste 85 centimeter vrije ruimte in de breedte over blijft.

3 Maatwerk

Zoals bij ieder voorschrift in de bouwregelgeving is er ruimte voor maatwerk. Dit noemen we een gelijkwaardige oplossing. Het is mogelijk dat er in uw woongebouw een mogelijkheid is voor een maatwerkoplossing die gelijkwaardige veiligheid biedt. In dat geval kan met aanvullende maatregelen het brandrisico van een scootmobiel dusdanig worden verlaagd dat deze wél in een vluchtroute mag worden gestald. In het verleden toegepaste oplossingen voor scootmobielen, zoals een brandvertragende hoes of een aerosol blusgenerator nemen het risico op brand en de gevolgen daarvan onvoldoende weg.

U heeft, behalve bij nieuwbouwsituaties (art. 2.4 Bbl), geen voorafgaande toestemming nodig om een gelijkwaardige oplossing toe te passen. Om echter te voorkomen dat dit achteraf wordt afgekeurd is het wel aan te raden uw oplossing voor te leggen aan de gemeente of brandweer. Daarnaast is het aan te raden om vooraf met de eigenaar van het woongebouw (woningcorporatie/VvE/ Verhuurder) te overleggen over een oplossing.

3.1 TIJDELIJKE STRIJDIGE SITUATIES

Vluchtroutes vrij houden van brandgevaarlijke objecten is verplicht. Toch is het mogelijk dat het niet lukt om per direct de strijdigheid op te lossen. Als een scootmobiel in de vluchtroute blijft staan is dit verboden, dit is een voorbeeld van een **tijdelijke strijdige situatie**.

Het bevoegd gezag (de gemeente) beslist of een strijdige situatie tijdelijk geaccepteerd en dus gedoogd kan worden. Daarnaast is het aan de gebouweigenaar (verhuurder/ VvE) en eventueel

de medebewoners, om vanuit diens zorgplicht de tijdelijke situatie (en risico's) wel of niet te accepteren. In een verzoek voor het gedoogd moet u aannemelijk maken waarom het niet lukt om de strijdigheid op te lossen en wanneer u wél een oplossing kan realiseren. Daarbij is het van belang om te weten of er omstandigheden of andere aanvullende maatregelen zijn om de risico's te beperken.

Tips voor het veilig laden en stallen:

- Zorg bij het laden voor een originele kabel en lader.
- Zet de lader niet op een makkelijk brandbare ondergrond zoals tapijt of de zitting van het voertuig.
- Laadt niet met een beschadigde accu of lader (zie de link naar iklaadaccuraat op pagina 8).

In de bijlage van dit document staat een aantal procesmatige en risico reducerende maatregelen die een rol spelen bij de afweging of een tijdelijke situaties kan worden gedoogd.

4 Meer informatie

Op de volgende websites vind u meer informatie over dit onderwerp:

Leidraad brandveilig beheer van woongebouwen

In samenwerking met diverse (koepels van) gebouweigenaren heeft het NIPV een leidraad ontwikkeld, waarmee gebouweigenaren en -beheerders eenvoudig een beheersplan kunnen opstellen en uitvoeren voor het brandveilig beheren van hun woongebouwen. Hier vindt u veel achtergrondinformatie en een gratis cursus over het brandveilig beheren van woongebouwen. <https://nipv.nl/onderwerp/brandveilig-beheren-van-woongebouwen>

Ik laad accuraat

Op deze website van RAI en BOVAG – ondersteund door Brandweer Nederland - vindt u tips voor het veilig opladen van verschillende soorten accu's. Daarnaast wordt ingegaan op het onderhoud en een veilige laadomgeving. <https://iklaadaccuraat.nl>

De gevolgen van een scootmobielbrand in beeld

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond maakte een video van de effecten van een scootmobielbrand. Tijdens de test wordt duidelijk dat in zeer korte tijd een vluchtweg geheel onbruikbaar kan worden als een scootmobiel in brand raakt.

https://www.youtube.com/watch?v=kv0zd_08HU

Flatbrand Arnhem

Het OVV rapport over de Flatbrand in Arnhem is de reden van de verduidelijking van de regelgeving. Tijdens deze brand op 1 januari 2020 kwamen 2 personen om het leven in een lift doordat een bankstel in de lifthal door vuurwerk in brand raakte. Een lifthal maakt niet altijd onderdeel uit van de vluchtroute van een woongebouw. Met het ook op dit incident wordt geadviseerd ook in de lifthal geen brandgevaarlijke objecten te plaatsen.

<https://onderzoeksraad.nl/onderzoek/fatale-flatbrand-in-arnhem-lessen-voor-brandveiligheid/>

Verwijzing naar wetteksten artikelen 6.15a en 6.23a Bbl:

- [artikel 6.15a van het Besluit bouwwerken leefomgeving](#)
- [artikel 6.23a van het Besluit bouwwerken leefomgeving](#)

Maatregelen bij tijdelijke, strijdige situaties

Wilt u een aanvraag/verzoek voor een tijdelijke- of gelijkwaardige oplossing - totdat er een definitieve stallingsruimte conform wet- en regelgeving gereed is- indienen? Deze moet u indienen bij het bevoegd gezag (meestal de gemeente). De brandweer heeft daarin een adviserende taak aan het bevoegd gezag.

Een dergelijk verzoek aan het bevoegd gezag moet bevatten:

1. Een afweging en beargumentering ten aanzien van de mogelijke beschikbare opties te weten:

- a) Het realiseren van een stallingsruimte conform wet- en regelgeving;
- b) Het stallen in de eigen woning;
- c) Het toepassen van gelijkwaardige maatregelen;
- d) Het hebben van een tijdelijke strijdige situatie in een vluchtroute van een woongebouw.

2. Een planning voor de benodigde tijd tot aan de realisatie en ingebruikname van een stallingsruimte of andere permanente oplossing.

3. Een overzicht van de risico reducerende maatregelen en factoren die worden genomen of aanwezig zijn? Daarbij kun je denken aan een combinatie van niet limitatieve maatregelen en factoren zoals:

- a) De aanwezigheid van twee vluchtrichtingen vanuit alle woningen aangewezen op de vluchtroute;
- b) De aanwezigheid van een daadwerkelijke 'open' galerij zodat evt. rook en hitte worden afgevoerd?
- c) De afstand tussen scootmobielen onderling en tussen scootmobielen en toegangsdeuren woningen is groter/gelijk aan 0,85 meter;
- d) De gemeenschappelijke vluchtroute voldoet aan toepasbare eisen voor brand- en rookklassen;

- e) De toepassing van vrijloopdeurdrangers bij de woningtoegangsdeuren?
- f) De gemeenschappelijke vluchtroute is minimaal 20 minuten brandwerend en tegen koude rook afgescheiden, in de richting van de vluchtroute naar overige ruimten;
- g) De scootmobielen dienen aan één kant van de gemeenschappelijke vluchtroute te worden geplaatst, hierbij moet de vereiste vrije breedte doorgang minimaal 0,85 meter zijn;
- h) Er geldt een algemeen rookverbod in het woongebouw;
- i) Er zijn gekoppelde rookmelders (melders voldoen tenminste aan de EN 14604) aanwezig in de gemeenschappelijke vluchtroutes met een maximale afstand van 5 meter tot een toegangsdeur van een woning;
- j) De plaats(en) van de huidige scootmobiel(en) zijn/worden duidelijk gemarkeerd;
- k) Het opladen van scootmobielen en andere elektrische vervoersmiddelen is alleen mogelijk (en toegestaan) tussen 08:00u en 22:00;
- l) Gedurende de aangevraagde periode om te komen tot een definitieve oplossing is een toename van het aantal scootmobielen niet mogelijk/niet toegestaan.

Oplossingsrichtingen die, afhankelijk van uitvoering, wél gelijkwaardig kunnen zijn:

a) Het stallen van een scootmobiel in een brandwerende stallingsbox;

In verkeersruimten met voldoende vrije ruimte is het mogelijk om een afgeschermd box te plaatsen. Net als bij een aparte ruimte wordt het risico afgeschermd van de vluchtroutes.

b) Het stallen van een scootmobiel in een niet besloten (verkeers)ruimte.

In sommige woongebouwen is veel vrije ruimte op niet-besloten (volledig open!) galerijen aanwezig. Als een scootmobiel tegen een onbrandbare gevel wordt gestald, er voldoende ruimte is en bewoners er niet langs hoeven te vluchten, (trappenhuis aan beide zijden van de galerij), kan het stallen acceptabel zijn.

c) Het stallen van een scootmobiel in een ruimte met sprinklerbeveiliging:

Sprinklerbeveiliging, watermist en andere actieve blussystemen kunnen een rol spelen bij de beveiliging van scootmobielen. Hierbij moet worden bedacht dat rookverspreiding nog steeds kan plaatsvinden en de vluchtroutes daarvan gevrijwaard moeten blijven. Een actief blussysteem kan worden gecombineerd met een afgeschermd ruimte die niet of minder brandwerend is.

In het geval dat gekozen wordt voor een gelijkwaardige maatregel waarmee een vervoersmiddel alsnog in een vluchtroute kan worden gestald:

- Ligt de bewijslast – waarbij aangetoond moet worden dat de maatregel daadwerkelijk gelijkwaardig is – bij de aanvragen/gebruiker.
- Moeten aanvullende maatregelen het brandrisico van scootmobielen terugdringen tot het niveau van nagenoeg onbrandbare voorwerpen.

Colofon

Kemperbergerweg 783
6861 RW Arnhem

Postbus 7010
6801 HA Arnhem

Redactie: Team landelijke Communicatie Brandweer

T 088 274 7400
E info@brandweernederland.nl

Auteur: Netwerk Veilig Bouwen & Gebruik, Brandweer Nederland

Datum: 17 december 2024